

Nr 101.

Af grefve **Wachtmeister, Henning**, om *ändring af § 45 riksdagsordningen.*

Vid 1900 års riksdag väcktes motion om rätt för de tillfälliga utskotten att anställa sekreterare och öfrig kanslibetjäning. Konstitutionsutskottet, som ansåg billigt, att äfven de tillfälliga utskotten bereddades möjlighet att erhålla kanslibetjäning, men att bestämmelserna härom borde affattas så, att det stode dem öppet att, om de så önskade, fortfarande bibehålla det nuvarande arbetssättet, föreslog med anledning af den väckta motionen en sådan ändring uti dåvarande § 44 riksdagsordningen, att utskotten, de ständiga såväl som de tillfälliga, skulle äga utse sekreterare och efter samråd med honom, den öfriga betjäning, som funnes nödig. Uti en vid utskottets utlåtande fogad reservation yrkades af en ledamot, att tillfälligt utskott endast skulle hafva rätt att utse nödigt skrifbiträde, när det så ansåge behöfligt. Vid ärendets behandling i kamrarna blef utskottets hemställan af Första kammaren utan votering bifallen. Andra kammaren afslog däremot utskottets förslag, mindre med anledning af motstånd mot själfva saken, än emedan kammaren fann ärendet ej brådskande, då Riksdagen 1900 var den första i en valperiod för Andra kammaren, hvarför såväl detta ärende som flera andra förslag till grundlagsändringar beträffande utskottens organisation, som förelågo vid nämnda riksdag, ansågos kunna uppskjutas till ett följande år.

Nyssnämnda frågor blefvo emellertid ej ånyo upptagna, men omorganisation af Riksdagens utskott skedde år 1908, då inrättandet af jordbruksutskottet beslöts. Något förslag om rätt för tillfälligt utskott att utse sekreterare har ej väckts inom Riksdagen sedan år 1900.

Jag finner tidpunkten nu vara inne, att frågan härom ånyo upptages,
Bih. till Riksd. prot. 1911. 1 Saml. 2 Afd. 1 Band. 50 Häft. (Nr 101—102.) 1

särskildt med anledning af att inom Andra kammaren helt nyligen motion väckts om medgifvande af rätt för tillfälligt utskott att, för beredning af visst ärende, utse sakkunnigt biträde.

De ärenden, som hänvisas till behandling af tillfälliga utskott, äro så många och af så skiftande art, att deras utredning, frånsedt själfva formuleringet och utskrifvandet af utskottens uttalanden, ålägger utskotten ett synnerligen intensivt arbete. Anskaffande af upplysningar från ämbetsverk m. m., rådgörande med sakkunniga personer, forskning i in- och utländsk litteratur äfvensom i riksdagshandlingar, noggrann öfverläggning inom utskottet m. m., allt detta är arbete, som tillfälligt utskotts ledamöter, fortfarande som hittills, måste utföra, äfven om sekreterare finnes, ty denne skulle ju endast, förutom med direkta sekreteraregöromål, biträda med att sätta upp utskottets utlåtanden.

Den tid, som nu åtgår för uppsättande af utskottsutlåtande, kunde af utskottets ordförande och ledamöter bättre användas med att sätta sig in i nästa fråga, hvarigenom tid skulle vinnas och behandling af ärendena påskyndas.

Det antal ärenden, som tillfälliga utskott behandlat under åren 1900—1910, synes af nedanstående tablå.

År	Antal ärenden		År	Antal ärenden	
	I kam.	II kam.		I kam.	II kam.
1900.....	13	20	1906.....	12	18
1901.....	12	32	1907.....	22	36
1902.....	23	41	1908.....	24	39
1903.....	28	46	1909.....	30	43
1904.....	26	48	1910.....	34	53
1905.....	14	34			

Tillfälliga utskottens antal har under denna tid i Första kammaren varit 2 samt i Andra kammaren under åren 1900—1903 4 stycken och därefter 5 stycken.

Alla inom Riksdagen äro helt visst öfverens om, att de tillfälliga utskotten på ett mycket förtjänstfullt sätt fyllt sin uppgift, tack vare ett intensivt och uppoffrande arbete, särskildt af respektive ordförande. Men detta arbete har numera blifvit så forceradt, att stor anledning förefinnes att bereda de tillfälliga utskotten den lindring i deras arbete, som ligger i rätten att utse sekreterare.

Med anledning af hvad här ofvan anförts, får jag härmed vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte antaga följande förslag till ändrad lydelse af § 45 mom. 2 riksdagsordningen att hvila till vidare grundlagsenlig behandling.

§ 45.

Riksdagsordningen.

1:o) — — — — —

2:o) Utskotten välja, hvart inom sig, ordförande och vice ordförande. Intill dess sådant val försiggått, föres ordet af den ledamot, som de flesta riksdagar bevistat, och, där två eller flera i lika många riksdagar deltagit, den af dem, som är till lefnadsåren äldst. Utskotten äga, hvart för sig, utse sekreterare och, efter samråd med honom, den öfriga betjäning, som nödig finnes.

3:o) — — — — —

Stockholm den 31 mars 1911.

Henning Wachtmeister.